

## HABERLER

# Yargıtay'ı etkileyecek karar

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Yargıtay'daki duruşmasız yargılamalarda son söz hakkının sanığa verilmediğini, bu durumun da Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı olduğuna karar verdi

## SERDAR KIZIK

**İZMİR** - Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), iki gün haksız yere gözaltına alınan **Mehmet Göç**'ün başvurusu üzerine verdiği kararda, Yargıtay'da savcılık makamının görüşüyle yapılan duruşmasız yargılamaları, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı buldu. AİHM'nin "**Son söz sanığa ait olmalı**" gerekçesiyle verdiği bu karar, CMUK'ta önemli düzenlemeleri öngörüyor.

AİHM'nin önceki gün açıklanan kararı, bir memurun başvurusuyla geldi. İzmir Vergi Mahkemesi'nde görevli olarak çalışan Mehmet Göç, 1995 yılında İzmir Asliye Hukuk Mahkemesi'nde bir dava dosyasının kaybindan sorumlu tutularak 2 gün gözaltına alındı. Daha sonra olayla hiçbir ilgisi olmadığı ve dosyanın başka kişiler-

ce alınıp saklandığı anlaşıldı. Bunun üzerine Göç, savcılıkça serbest bırakıldı ve hakkında takipsizlik kararı verildi.

İki günlük gözaltıyı haksız bulan Göç, kendisine manevi tazminat ödenmesi için Karşıyaka Ağır Ceza Mahkemesi'ne başvurdu. Anılan mahkemede yargılama, yasa gereği duruşmasız yapıldı. Mahkeme, Göç'e 10 milyon lira manevi tazminat ödenmesine karar verdi.

Göç, tazminatı yetersiz bularak kararı temyiz etti. Davada karşı taraf olan Maliye Hazinesi de temyiz yoluna gitti. Yargıtay Başsavcılığı, duruşmasız dosya üzerinden yapılan yargılamada iki tarafın da temyiz istemlerini reddetti ve Karşıyaka Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararının onanmasını istedi. Yargıtay bu doğrultuda karar verdi.

Bu aşamadan sonra iç hukuk yolları tükenmişken, Göç'ün avukatı **Güney Dinç**,

AİHM'ye başvurdu.

AİHM, yargılamanın hiçbir aşamasında duruşma açılmayan bu davada, Yargıtay Başsavcılığı'nın görüşünün yer aldığı tebliğnamenin, Göç ve avukatına gönderilmesinin, hukukun temel yaklaşımlarından "**silahların eşitliği ilkesi**"ne aykırı olduğu görüşüne vardı.

### 'Haktan yoksun bırakıldı'

AİHM ayrıca, Yargıtay'da duruşma açılmayacağına ve buna karşılık olarak Göç'ün avukatının da yanıtlarını ve görüşlerini mahkemeye sunabileceğine dikkat çekti. Duruşma açılmaması nedeniyle Göç'ün bir haktan yoksun bırakıldığı da vurgulandı.

Kararda bir önemli nokta ise "**son söz hakkı**"na ilişkindi. AİHM, Göç'e ait olması gereken "**son söz hakkının**" Yargıtay

Başsavcılığı tarafından kullanıldığına dikkat çekti. Bunun, "**adil yargılama hakkını**" düzenleyen Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinin 1. bendine aykırı olduğunu belirtti. Böylece sözleşmenin ihlal edildiğini saptadı.

AİHM bu davada ilginç bir yaklaşımda daha bulundu; "**Böyle bir kararın çıkarılmasına neden olduğu için ahnan sonucun yeterince onursal tatmin sağladığı**" görüşüyle de Göç'e ayrıca manevi bir tazminat takdirine gerek görmedi. Yargılama giderleri ve avukat ücreti için Türk hükümetinin 10 bin frank ödemesini kararlaştırdı.

Önemli sonuçlara yol açması beklenen AİHM kararıyla ilgili olarak CMUK'ta düzenlemelere gidilmesi gerektiğini savunan Göç'ün avukatı Güney Dinç, şu değerlendirmeyi yaptı:

"**Türkiye'de yasanın zorunlu kaldığı hal-**

ler dışında Yargıtay'da duruşma açılmaktadır. Yargıtay daireleri bozma veya onama doğrultusundaki kararlarını vermeden önce, başsavcılık mütalaasını göz önünde bulundurmaktadır. Böylece Yargıtay'da duruşma açılmayan hallerde, her davada son söz, savcılık makamına bırakılmış olmaktadır. Oysa son sözün sanığa ait olması gerektiği, hukukun temel ilkelerindedir. Buna karşın yakın zamana kadar Yargıtay'da avukatların başsavcılık tebliğnamelerini dosyaları inceleyerek öğrenmelerine bile izin verilmiyordu. AİHM'nin bu kararı, adil yargılama ilkelerine aykırı düşen Türkiye'deki uygulamanın düzeltilmesini gerekli kılmaktadır. CMUK'un değiştirilip, duruşmasız davalarda başsavcılık tebliğnamesinin ilgililere gönderilerek onların karşı görüşlerinin alınması için belli bir süre tanınması gerekmektedir."